

ÍNDEX

I LA RECERCA

1. INTRODUCCIÓ, <i>Montserrat Duch, Ramon Arnabat, Antoni Gavallda</i>	13
1. Sociabilitats i associacions	13
2. Notes per a la recerca. Un suggeriment per a futures aproximacions.....	23
Bibliografia	26
2. EINES METODOLÒGIQUES: LA BASE DE DADES DE L'ASSOCIACIONISME CATALÀ CONTEMPORANI, <i>Ramon Arnabat, Agustí Agramunt</i>	39
1. Presentació.....	39
1.1 <i>Una base de dades per a l'estudi de la sociabilitat popular</i>	40
2. Metodologia	43
2.1 <i>La base de dades</i>	43
2.2 <i>Tipologia d'operacions realitzades</i>	45
2.3 <i>Elaboració de variables de tipus geogràfic</i>	47
2.4 <i>Nombres absoluts i nombres relatius</i>	48
Bibliografia	49

II TIPOLOGIES ECONOMIA, SOCIETAT I CULTURA ASSOCIATIVES

1. LA CATALUNYA AGRÀRIA ASSOCIADA: SOCIETATS I SINDICATS, <i>Antoni Gavallda</i>	53
1. La cooperació agrària, pot entendre's per etapes o cicles?	58
2. La cooperació primerenca catalana (1887-1906)	63
3. L'expansió de la cooperació (1906-1934)	64
4. La cooperació enllaçada amb la via política. Doble legislació (1931/1934-1938).....	70
Bibliografia	74
2. ASSOCIACIONISME SINDICAL I PROFESSIONAL, <i>Francesc Fortuño</i>	77
1. Introducció.....	77
2. Contextualització i antecedents. La situació abans de la Llei d'Associacions (1887)	78
3. L'impuls de la Llei d'Associacions i l'evolució fins a l'inici de la dictadura de Primo de Rivera	87
4. La dictadura de Primo de Rivera i l'època republicana. Del retrocés i estan- cament a la consolidació d'un model associatiu.....	95
Bibliografia	102

3. EL DESENVOLUPAMENT DEL COOPERATIVISME A LA CATALUNYA URBANA, <i>Miguel Garau</i>	105
1. Els inicis del cooperativisme a la Catalunya urbana (1864-1899)	105
2. El progressiu arrelament de la propaganda «cooperatista» (1899-1919)	108
3. La consolidació del moviment cooperatiu (1920-1931)	111
4. De la doctrina «cooperatista» a la cristal·lització del «tercer sector» (1931-1936)	115
5. Epíleg	118
Bibliografia	118
4. LA LEGISLACIÓ REPUBLICANA SOBRE LES MUTUALITATS, A EXAMEN, <i>Antoni Gavaldà</i>	121
1. De la Llei de Bases per a cooperatives, mutualitats i sindicats agrícoles, a la Llei de Mutualitats (1934)	121
2. Conseqüències col·laterals de la Llei: les oposicions a Mutualitats del 1934/ 1936	126
3. La memòria d'oposició de Josep Cadellans, un model obert	128
4. Història de la legislació espanyola sobre associacions mutualistes i sobre assegurances socials. Estudi crític	132
5. Estudi crític de la legislació catalana sobre Mutualitats	138
6. Idea general sobre legislació estrangera en mutualitats i assegurances socials. Bibliografia	143 145
5. EL MOVIMENT CATÒLIC, <i>Montserrat Duch Plana</i>	147
1. Balanç historiogràfic	150
2. La singularitat del catolicisme català (1875-1923/31)	153
3. La Segona República. «Catalunya també ha deixat de ser catòlica», però el catolicisme dialoga amb la República	153
4. La feminització i la (re)masculinització del catolicisme	154
5. Les «mares socials» en l'espai públic	159
6. Aproximació quantitativa al moviment catòlic català	162
Bibliografia	167
6. ASSOCIACIONISME POLÍTIC EN LA CATALUNYA CONTEMPORÀNIA. CAP A UNA CIUTADANIA REPUBLICANA?, <i>Josep Maria Pons-Altés</i>	173
1. Introducció	173
2. Una societat polititzada	176
3. La força del republicanisme popular	179
4. Altres associacionismes polítics	184
5. Conclusions	190
Bibliografia	191

7. L'ASSOCIACIONISME CULTURAL, <i>Ramon Arnabat i Xavier Ferré</i>	195
1. Associacionisme cultural i ateneisme.....	195
2. Primers ateneus (1836-1887).....	197
3. L'expansió territorial (1887-1900).....	204
4. Federació i politització (1901-1920)	206
5. Cap a una nova cultura (1921-1936)	212
6. Ateneisme, cultura i politització popular	216
7. Epíleg	218
Bibliografia	219
8. L'ASSOCIACIONISME DE LES DONES, <i>Montserrat Duch Plana</i>	227
1. Invisibilitat i poder	227
2. Les catalanes associades.....	229
3. Les associacions catòliques, un marc d'actuació pública femenina	232
4. Cultura i esport.....	239
5. El sufragi de les dones i la participació política.....	242
Bibliografia	251

III

VISIONS GLOBALS

1. L'ESTAT DE LA QÜESTIÓ SOBRE LA HISTÒRIA DE L'ECONOMIA SOCIAL	
I SOLIDÀRIA, <i>Jordi Estivill i Marc Dalmau</i>	257
1. Una mirada calidoscòpica	257
2. Alguns reptes per a fer un balanç bibliogràfic	258
3. Històries paral·leles?	263
3.1 <i>Alguns antecedents i tres generacions d'estudiosos del cooperativisme</i>	263
3.2 <i>Una confluència emergent</i>	275
3.3 <i>Punts de trobada: la multifuncionalitat de les primeres societats obreres</i>	276
4. Algunes hipòtesis explicatives.....	277
Bibliografia	281
2. L'ASSOCIACIONISME POPULAR: UNA MIRADA DE CONJUNT, <i>Ramon Arnabat</i>	293
1. Cronologia associativa.....	293
2. Tipologies associatives.....	301
3. Distribució comarcal.....	306
4. Geografia de l'associacionisme	311
5. Associacionisme i població: creixement, urbanització i alfabetització.....	313
6. Associacionisme i economia	320

7. Associacionisme i política	326
7.1 <i>El Sexenni Democràtic (1868-1874)</i>	327
7.2 <i>La Restauració (1890-1923)</i>	329
7.3 <i>La dictadura de Primo de Rivera (1923-1930)</i>	336
7.4 <i>La Segona República (1931-1936)</i>	339
8. L'associacionisme català en el marc de l'Estat espanyol	341
9. Un assaig d'interpretació	346
Bibliografia	350